SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

FRITT Premium
ROYAL CROWN SOAP
Gives bort med kupong och omslag.
Sänd efter fri Katalog. 654 Main St., Winnipeg.

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

FRITT Premium
Gives bort med kupong och omslag.
Sänd efter fri Katalog. 654 Main St., Winnipeg.

ÅRG. (YEAR) 29. LÖSNUMMER 10 CENTS. WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 5 MAJ 1921. LÖSNUMMER 10 CENTS. No. 18

Politisk vecko-revy för Canadas folk.

Saskatchewan bereder sig nu på nya provinsval, det sista hölls 1917. Alberta legislaturens 9-veckliga session avslutad. Åtta timmars arbetsdagen förkastas i Manitoba.

EN REVY ÖVER CANADAS IMMIGRATIONSPROBLEM.

Inför underhusets i Ottawa komité för regeringsägda järnvägar avgavs förliden tisdag rapport av A. J. Mitchell, vice president av C. N. R. Han framhöll att behoven för de canadiska national järnvägarna voro tvenne följande: Ökad trafik att komma med vidare utveckling samt 2. Samarbete med folket i Canada. "Så fort folket i Canada inser sitt intresse i systemet", sade han, "kommer dess behov att snabbt tagas hand om." Huvudorsaken varför C. P. R. visade att så mycket bättre resultat än regeringssystemet var, att detta betjänade de nyare distrikten i landet ,vilka ännu je utvecklat en lika stor trafik. C. P. R. betjänade dessutom fabrikspunkter samt förde en genomsnittsfrakt, som betalade högre avgift. Tonnaget på regeringslinjerna visade emellertid en hälsosam ökning.

Canadas immigrationsproblem belystes samma dag inför underhuset av immigrationsminister J. A. Calder. Han medgav att folk borde uppmuntras att komma till Canada samt att förbud mot immigration vore opraktiskt. Men på grund av den nuvarande arbetslösheten frågade han, om det vore klokt att föra mera arbetare in i landet. Likväl hade Canada ännu stora landarealer redo för nyodling och järnvägsproblemet kunde endast mötas med ökad trafik. Vad beträffade nyodling, kunde ingen lösning, enligt hans åsikt förekomma, förrän staten vore beredd att giva lån till nybyggarna. Det vore dock möjligt att tiden för att taga en dylik kurs ännu ej vore mogen.

Under debatten gjorde H. H. Stevens från Vancouver ett häftigt anfall mot immigration från orienten. Han förordade ett beslut mot kinesisk invandring (utom för affärsmän) samt påyrkade att kinesiska regeringen skulle underrättas om att en uteslutningsorder gjorts nödvändig på grund av kinesernas överträdelser av Canadas bestämmelser. Överenskommelsen med Japan hade hållits ganska väl, men den hade sträckts så, att en varning vore berättigad.

Parlamentet diskuterade i torsdags konstitutionell utveckling och imperiella relationer med anledning av den kommande konferensen i London va kejsardömets premiärministrar. Sir Robert Borden förklarade, att Storbritannien idag skulle tveka att ingå i något krig ,om den allmänna opinionen i Canada och Australien vore emot detsamma. ppositionsledaren King motionerade om, att "med hänsyn till nuvarande finansiella ställning i Canada skulle Canada ej åläggas någon börda av utgifter för militära ändamål." Mer Meighen påpekade, att konferensen ej hade exekutiv makt samt att inga bindande beslut skulle företagas utan ratificering av Canadas priment. Motionen nedröstades med 86 röster mot 64.

Efter en långvarig debatt gav underhuset i tisdags andra läsning till ett amendement till Civil Service bill, bestämmande om att flytta vissa promotioner och utnämningar undan jurisdiktion av civil service kommissionen.

* * *

Billen om rätt för Imperial Pipeline Co. att konstruera oljerörsledningar i provinsen Alberta har under de sista veckorna varit föremål för bitter attack. Premiärminister Stewart förklara sig ej vara i favör av obegränsade rättigheter samt att endast 150 mil långa ledningar finge anläggas. Även från United Farmers sida var man emot förslaget samt ville ha en "common carrier clause" inbegripet däri. På grund av allt detta motstånd togs billen tillbaka av sin talman.

Alberta legislaturens session avslutades näst sista veckan i april efter att ha varat i nio veckor. Under denna tid har man haft det ganska brådskande samt antagit nära 80 nya billar. I sista minuten beslöts det att öka medlemsantalet i legislaturen från 58 till 61. Det blir Calgary, Edmonton och Medicine Hat, som vinna därpå.

* * *

Premiärminister Martin i Saskatchewan håller för sig själv beslutet om, när dagen för nästa provinsval skall bliva. Det sista valet hölls den 26 juni 1917. Vid valet 1917 hade han av 62 medlemmar i legislaturen endast en opposition på 10. J. A. Mahargs inträde i Martinregeringen är ett uttryck för det nära sambandet mellan regeringen och Grain Growers, påstår man å somliga håll. Maharg å sin sida förklarar, att han endast inträtt i och för farmarnas bästa. Maharg och Muselman ha år efter år lyckats hindra farmarnas inträde på provinspolitikens fält och synas nu redo att gå med Martinregeringen. I många distrikt uppträda nu independenta kandidater och forna partiband brytas. En viktig faktor blir tydligen Non-Partisan League.

* * *

Arbetargruppen led ett stort nederlag i Manitoba legislatur f. v., då A. E. Smiths bill, som gav legislativt erkännande åt 8 timmars arbetsdagen samt 48 timmars arbetsveckan, förkastades genom att i andra läsningen nedröstas med 29 röster mot 12. A. E. Kristjansson samt George Little, independenta farmare, samt Joseph Barnier voro de enda utom gruppen, som understödde förslaget. Generalakvokat Johnson förklarade sig vara i favör av 8 timmar dagen, men ansåg det ej vara något pressande behov för en dylik lag nu, enär provinsen i detta avseende i många fall var före de andra. Han ville sammankalla en konferens av de olika provinserna för att diskutera denna fråga samt få till stånd en uniform lagstiftning för Canada i detta hänseende.

Med en majoritet av tre röster avskaffades i torsdags the Public Utilities Commission och dess plikter skola övertagas av provinssekreterarens departement.

Berniers motion om att Norris-regeringen skulle resignera möttes i torsdags med nederlag samt nedröstades med 29 röster mot 9.

Bevillningar för löpande utgifter till en summa av $12,662,778 antogs i måndags av legislaturen, dessutom slutbehandlades 15 billar samt gavs andra läsning åt en mängd andra. Vid tidningens gående i press var den allmänna meningen den, att legislaturen skulle kunna avslutas som idag.

* * *

Ontario legislatur avslutade i lördags sin andra session, vilken varat i 63 dagar samt utmärkt sig för tena plena. Sammanlagt blevo 262 billar introducerade. Billen om upprättandet av en kontrollnämnd för Lake of the Woods bordlades av premiärminister Drury till kommande session på grund av det motstånd den mött. Drury förklarade dock, att han ansåg det oklokt men att han var tvungen därtill.

En plog, som opereras med fotkraft, har uppfunnits i Tyskland.

På sin bröllopsresa anklagas Samuel Gompers för att ha begagnat sig av "openshop" hotell och sålunda brutit emot unions regler.

En rasande vindstorm hemsökte i måndags Saskatchewan från Assiniboine till Saskatoon samt från Swift Current till Regina.

Ett dussin personer skadades mer eller mindre allvarsamt den 1 ds. å ett St. Paul—Winnipeg tåg vid en urspåring vid Rockford, Minn.

Om det moderna Japans uppkomst i vår tid

(Forts. från föreg. nr.)

Vad som gäller om Mandschuriet gäller i nästa lika hög grad om Mongoliet ,denna stora provins ,som ligger väster om Mandschuriet ,och som en gång utgjorde Kinas nordligaste del. Mongoliet skiljde sig till sin sorg från Kina år 1912. Nu ser det sig dag från dag alltmera insnärjd i det nät, japanerna utlagt omkring detsamma och vilket faktiskt gjort det till en japansk provins.

Den del av järnvägen ,som ligger inom Mongoliet ,står också under kontroll av japanska trupper, och Kinas sjunkande administrativa ,auktoriet gäller som orsak för Japans fortsatta ockupering. Japan har också understöts i sina förmenta rättigheter från ryskt håll i akt och mening att därigenom tillförsäkra sig fred. Bolsjevikerna överlämnade till Japan på samma gång sina rättigheter inom gruvindustrien såväl som de stora skogarna inom dessa båda provinser.

De internationella kapitalisterna ha sålunda sett tårtan försvinna från bordet och angelägna om att dela förtjänsten ,ha de enat sig om att så gott som tvinga Kina att upptaga ett lån, vars ränta skulle betalas med järnvägarnas förtjänster ,därigenom skaffande sig en ursäkt för att fördröja den dag ,då Japan annewterade dessa stater i likhet med vid som skedde i Korea. Amerikanska, brittiska och franska bankirer erbjöo Japan tillfälle att vara med i affären: Till att börja med begärde Japan särskilda rättigheter o. previlegier i östra Mongoliet och södra Mandschuriet ,men gav slutligen efter i samförstånd med sina bankirer och med regeringens sanktion. Således är den "öppna dörren" inom dessa stater ännu öppen, även om läget är kritiskt.

Japan och Shantung.

De flesta känna redan till, huru Japan under kriget lade beslag på den stora provinsen Shantung i Kina med dess 36,000,000 innevånare. Japan hade ej den minsta skymt av rättighet att tränga sig in här på ett område, som var uteslutande kinesiskt. Men i trots utav att Förenta Staterna lovade Kina att få tillbaka provinsen, befinner den sig fortfrtande under Japans protektorat. Gång efter annan försäkrar den japanska regeringen, att provinsen kommer att återlämnas. Kina nekar att negotiera med Japan om Shantungs återlämnande, då det är svårt att inse, varför en negotiering skulle behöva komma ifråga i ett fall så som detta. Provinsen har alltid tillhört Kina och Japan har inga som hälst rättigheter att inblanda sig i dess angelägenheter. Men negotierandet är endast ett svepskäl från Japans sida. Japan har aldrig tänkt eller ämnat att ge upp sina anspråk här.

Skulle någon kunna tro, att icke Japan finner ursäkt nog för att stanna, då man vet vilka oerhörda skatter, som ligga dolda i jordens inre i form av järnmalm och kol, av vilka Japan är i så stort behov?

Japan och Kina.

Efter att hava sett vad Japan har gjort med Kinas granne, Korea, och med den kinesiska republikens intressen i Mandschuriet, skulle man tro att intet mer kunde sägas om Japans förhållande till Kina. Faktum är emellertid, att Japan hyser planer på att översvämma hela det mest befolkade landet i världen och göra det till sin vasall. De arbeta mot detta mål på ett sätt, som är mycket orientaliskt eller åtminstone japanskt.

Under de sex första månaderna av det stora kriget, när de andra nationerna voro strängt upptagna, presenterade Japan sina välkända tjugoen fordringar till Kina i form av ett ultimatum och begärde så gott som komplett kontroll av hela landet. London Daily News säger:

"Japans politik under hela kriget var att omintetgöra Kinas självständighet och sammanhållning, att göra det till sin privata egendom samt att utestänga alla andra nationer från kommersiella intressen i detta land."

Under en följd av år har Kina ansträngt sig till det yttersta att bilda en effektiv regering; och under samma tid har Japan underhållit politikussar i huvudstaden, vars huvudsakliga uppgifter voro att ställa till oroligheter och förhindra etablerandet av en stabil regering. Stridande partier hava uppstått och blivit liberalt underhållna, allt för att åstadkomma villervalla, medan Japan sakta men säkert mer och mer hotade dess nationella liv.

Kineserna hava dock icke helt och hållet sovit bort tiden. De hava sett, huru dessa kinesiska banditer för det mesta anfallit sådana platser, där Japans intressen varit förlagda och sålunda skapat ett slags ursäkt för Japan att besätta dessa punkter. För att i någon mån giva Japan ett mothugg ha kineserna förklarat bojkott på alla varor importerade från Japan och eburu detta skadat japansk handel i norra Kina, har skadan tagits igen i den ockuperade provinsen Shantung. Utan tvivel hata kineserna Japan lika bittert som koreanerna.

Jämförelsevis få ha ett rätt begrepp om Kinas ofantliga resurser och möjligheter för framtiden. Som folkmängd räknat intager Kina första rummet bland världens nationer med en fjärdedel av jordens befolkning; och ehuru landet har dåliga vägar, och nästan inga järnvägar, har dess kanaler och floder en utsträckning vida större än alla Förenta Staternas järnvägar sammanslagna. För att fullfölja en den mest kallblodiga plan i och för vinnandet av herraväldet över detta stora fredliga land har Japan under en tid av nio år underhållit truppstyrkor och en större trådlös telegrafstation i Hankow, ungefär 600 mil inåt landet vid Yang-Tse-floden. Inseende till sist att dess attityd mot Kina väckte alla andra nationers motvilja och missnöje beslöt Japan i **november 1920 att frivilligt avsäga sig** den kontroll det utövat över Kinas militära krafter under kriget. Det säges, att Japan känner sig orolig över den framgång bolsjevismens läror haft i Kina.

Japan och Sibirien.

I augusti 1918 medan det stora kriget rasade, kom en överenskommelse till stånd mellan Amerika, England, Frankrike och Japan om att gemensamt skicka några mindre avdelningar till Sibirien för att underlätta återmarschen av vissa tjecka-slovakiska trupper, vilka först under påtryckning av Tyskland tvingats deltaga i stri-

(Forts. å sid. 8)

Den första maj och arbetarna.

I de flesta världscentra gick det jämförelsevis stilla och lugnt tillväga.

Många sträjker i görningen.

Den första maj förflöt i de flesta världscentra utan några störande förvecklingar. Det radikalaste mötet i Canada hölls troligen i Toronto, där allt försiggick i lugn och ordning, men där man var synnerligen kritisk mot det nuvarande sambällssystemet. Max Armstrong förutspådde, att det brittiska kejsardömet skulle försvinna som andra kejsardömen, enär det var grundat på parasitism. Han förklarade sin lojalitet till det engelska folket men "ej det gäng av tjuvar, som ägde det brittiska kejsardömet". Vid mötet sålde mrs Joseph Knight, en av de lokala radikala ledarna, flera böcker författade av Lenin.

I Hamilton, Ont. beslagtog polisen s. k. röd litteratur. I Montreal var paraden mycket lugn, men talen voro eldiga och yrkade på, att löneslavarna genom egna ansträngningar skulle befria sig från kapitalismens ok. I Vancouver, B. C. samlades över 2,000 arbetslösa samt sjöngo "The Red Flag" och skingrades utan tal. I Calgary, Alta. brydde sig arbetarna ej om några demonstrationer och samma var förhållandet i Edmonton, Alta. och Regina, Sask. samt Saskatoon, Sask. I Port Arthur, Ont. talade legislaturledamot John Queen från Winnipeg vid två möten. För majparaden i Winnipeg ha vi redogjort på annat ställe.

Från Förenta Staterna meddelas att majdagen på det hela förflutit lugnt över hela landet. Naturligtvis hölos demonstrationer och parader samt tal men inga störningar förekommo i allmänhet. I Chicago hade socialistpartiet av Amerika kallat ett möte för att demonstrera i favör av Sovjet-Ryssland — men det var också allt.

I New York förekommo de vanliga paraderna och mötena, men där skämde man bort dagen med s. k. patriotiska möten, på vilka det talades "amerikanism", d. v. s. lydnad mot den amerikanska kapitalismen inpräntades. **Dagtidningarna upplyse ej** vilka som höllo dessa för detta land så betecknande möten, men man kan lugnt antaga, att det var småkapitalister och storkapitalister tillsammans.

I Belgien utfördes de vanligt maj demonstrationerna utan några oordningar och samma var förhållandet i Frankrike.

I Tyskland höllos på flera ställen storartade parader och i de allra flesta fall gingo dessa lugnt av stapeln, om man frånräknar en del smärre uppträden.

I Buenos Aires gick det litet livligare till, ty där sökte tydligen några kapitalismens legodrängar att med två bomber bryta upp en parad av socialister, som buro röda flaggor. Ingen skadades dock lyckligtvis.

Den 1 maj har nu som andra år haft med sig en mängd sträjker eller hot om sträjker världen runt. På flera ställen i Canada ha typografer och andra yrkesmän gått ut på eller hotat med sträjk. Särskilt är det oroligt inom byggnadsbranschen och därtill hörande grenar.

I Winnipeg har förhandlingar förts angående lönerna för snickare och murare, för vilka man vill sänka timpänningen med 10 cents. Ett dylikt beslut har fattats av Joint Council of Industry, men huruvida det godtages av arbetarna, återstår att se. Inom flera andra fackföreningar är det också oro i lägret och de närmaste veckorna kommer nog att bjuda på flera förvecklingar i det avseendet.

I Förenta Staterna ha typograferna börjat röra på sig och striden rör sig om deras krav på en 44 timmars arbetsvecka. Detta har redan föranlett sträjk i flera städer. Hittills ha 240 fackföreningar lyckats undertecknа uppgörelser med detta krav godkänt, vadan typograferna säga sig ha hopp om att få sina krav beviljade.

Inom byggnads-, målare- och rörläggningsbranscherna samt andra branscher motsätter man sig på det bestämdaste de av arbetsgivarna föreslagna lönenedsättningarna.

Inom sjöfartskretsar är man också mycket orolig i Amerika. Sekreterare Hoovers förslag att överlämna tvisterna inom detta fack till en förlikningsnämnd ha förkastats av ångfartygsägarna.

Sträjker och lockouts i Förenta Staterna kostar arbetarna dagligen en miljon dollars i förlorade arbetslöner. Det beräknas att omkring 100,000 man äro ovilliga att arbeta, innan de ordinarie maj-underhandlingarna ägt rum och nya villkor bestämts.

Ännu har man blott sedan början av striden mellan arbetare och arbetsgivare och de kommande dagarna motses med spänt intresse.

Ett förslag om att ej beväpna mera, förrän Harding sammankallat en internationell konferens för avväpning, nedröstades f. v. i U. S. kongress.

Senaten i U. S. finanskomité förordade f. v. den tariffbill, som genom sin tull skulle hindra Canada att exportera till U. S.

De höga fraktsatserna anses av den nya administrationen i U. S. som skulden, till den nuvarande ekonomiska krisen.

Överhuset i Japan nedröstade f. v. det lagförslag, som skulle ge kvinnorna rätt att bevista politiska möten samt förena sig med politiska föreningar.

Mrs Jemina Spencer i Belleville, Ont., som påskdagen fyllde 100 år, avled i lördags. Hon efterlämnar 81 barnbarn, 19 barnbarns barn samt 14 barnbarns barnbarn.

Dr. Wm Thalsimer i Milwaukee, som jämte andra experter företagit experiment å ett sjukhus därstädes, säger sig ha kunnat isolera de baciller, som förorsakada sömnsjukan.

En omtvistad insamling och en appell.

En förklaring från redaktionens av Svenska Canada-Tidningens sida, varför den understött sagda insamling samt upplåtit spaltutrymme för i saken berörda personer.

Det är tungt att se, hur handlingar förestavade av de bästa och ädlaste motiv misskännas. Då vi genom att upplåta spaltutrymme och på annat sätt understött den insamling, som pågått för att ersätta hela det belopp, vilket genom firman Brown & Lundberg borde ha sänts till Sverige, men vilket beloop orätt använts på annat sätt, gjorde vi detta i den övertygelsen, att vi på så sätt tjänade våra landsmäns bästa. Denna vår handling har både muntligen och nu skriftligen i Forum klandrats och misstolkats. Över det muntliga klandret och insinuationerna voro vi förvånade, men vi häpnade, då Forum kom med samma löjtnrafik. Den enda orsak vi haft att hjälpa till i detta fall var den, att vi **önskade att rättvisa skulle ske dem, som sänt pängar till nämnda firma.**

De ohemula insinuationerna om att vi "velat tysta ner saken", att vi "brottsligt tagit deras parti" och liknande uttryck, äro infama lögner, som falla på sin egen orimlighet.

Forum och andra vilja också påstå, att denna tidning har "köpt" Brown. Det är också en lögn. Det var på Browns eget initiativ, som vi gåvo rum för Forum-spalten och detta medgivande gavs först efter en viss tvekan, ty vi voro rädda att det skulle misstolkas, som det ock i vissa kretsar gjorts. Vi ansågo oss dock med gott samvete kunna tillåta detta, enär vi då blott följde den redan från början av vårt redaktörsskap fastslagna principen att vara öppen för ohöllo sin tänkande, vilket ock mr Walden erkänner i förlidet nummer. För de åsikter och påståenden, som Brown och andra av våra medarbetare uttala, ikläda vi ej oss redaktionellt ansvar. Som ett litet bevis på, hur fria händer Brown har, vilja vi påpeka hans "Min egen spalt" i detta nummer. Forum påstår oss vara en kapitalisttidning. Om så hade varit fallet och om vi hade köpt Brown, skulle vi naturligtvis undertryckt hans uttalande om, att vi i höstas understödde det "kapitalistiska" liberala partiet. Detta är blott ett exempel i högen. Brown har rättighet att fritt och obehindrat framlägga sina åsikter i denna spalt och vi ha aldrig sökt att lägga kapson på honom. För övrigt bevisa ju hans artiklar, att han fortfarande står på samma rent radikala ståndpunkt, som förut. Så detta påstående om att vi "köpt" och att Brown "sålt" sig är enbart löjligt och faller på sin egen orimlighet.

Varken mr Brown eller mr Dahl ha haft några som helst avsikter att peta undertecknad från hans redaktörsstol. För det första äro vi övertygade om, att Brown ej velat haft denna syssla. För det andra är mr Dahl för klok karl att riskera ett dylikt ombyte, alldenstund han vet att den nuvarande redaktören på det hela taget har läsekretsen på sin sida. För det tredje veta vi genom speciell överenskommelse i Browns närvaro, föranledd av detta prat, att vi fortfarande sitta säkert här.

Insinuationerna och de falska påståendena från redaktör Liljengrens och Forums sida angående vår politiska hållning samt ställning i allmänhet skola vi vederlägga i ett annat nummer.

Men låtom oss återgå till Brown & Lundbergs affärer. Bägge erkände redan i sin förklaring av den 7 april i denna tidning, att de handlat orätt. I detta nummer upprepa de detsamma samt tillägga, att de "säga sig vara förvissade om att allmänheten skall se våra motiv och de förmildrande omständigheter, som äro förenade med vårt brott, samt uppskatta de ansträngningar som gjorts för att ställa allt till rätta". Märk väl, att de säga brott. Vi påvisa detta för att fria dem från beskyllningen att de sökt vältra sitt brott på andras skuldror. Enligt vår åsikt ha de endast sökt framdraga de förmildrande omständigheterna och det har ju varje anklagad laglig rätt till.

I sammanhang därmed vilja vi upplysa om, att de i lördags erhöllo sin dom, vilken just på grund av förmildrande omständigheter löd på "suspended sentence" eller som vi på svenska säga villkorlig dom. De ha sålunda världsligt sett fått straffet för sitt brott. Men nu önska de att till fullo ersätta, vad som fattas i de summor de mottagit och ej befordrat. Åtskilligt har ju genom landsmännens välvilja influtit, åtskilligt ha de skaffat själva genom att sälja och pantsätta sitt bohag och genom lån. Men ännu fattas det ganska mycket. Det är därför de under rubriken "En förklaring och ett bemötande" vädja till allmänheten om ytterligare bidrag i form av frivilliga gåvor.

På grund av att saken är avgjord i domstol och inga pängar kunna utvinnas den vägen för att göra rättvisa åt dem, som ännu ej fått sitt tillbaka, vilja vi på det allvarligaste vädja till våra landsmäns goda hjärtan. Skulle ej åtom oss säga några hundra personer kunna uppbringas, vilka äro villiga att giva sin lilla skärv var för att ej någon skall bli lidande på en summa, vars förlust de i de flesta fall skulle ha svårt att bära. Denna nya insamling förestås också av vår välkände landsman, mr Helmer Johnson.

Den insamling, som pågått kan betraktas från flera synpunkter. Enligt vår åsikt har man skänkt av följande fyra orsaker:

1. Endast med tanke på att ersätta dem, som insänt pängar.

2. Med tanke på att Forum skulle kunna betala sin skuld, som ej var täckt av de utlovade $600, till Brown & Lundberg Co., vilken skuld det ej var Forums fel att den kommit i. (Från denna synpunkt borde Forum varit oss tacksamma för den del vi tagit i insamlingen, ty betalandet av denna skuld underlättade ju möjligheten för Forum att fortsätta.)

3. Med tanke på Lundberg, som var populär i goodtemplarkretsar och vilken man önskade hjälpa både för hans egen och för hans hustrus skull.

4. Med tanke på Browns familj och med tanke på att pängarna använts för Forum och ej för honom själv. Naturligtvis insmögo sig också personliga vänskapskänslor för bägge parterna.

Vad oss beträffar ha vi aldrig gillat den brottsliga handlingen eller sökt undandraga dem lagens straff. Vår åsikt är att de handlat brottsligt, fast vi liksom domstolen ansett att som lagspråket säger förmildrande omständigheter förefunnits. Vårt understöd vid insamlingen och i allmänhet **får ej tolkas som något som helst gillande** av den gjorda handlingen. Detta borde ha varit tydligt, men likväl ha insinuationerna haglat. Det tyckes nämligen finnas människor, vilka alltid vilja finna dåliga bevekelsegrunder och vilka alltid på stå andras uttalanden vara lögn. Men vi trösta oss med att av sig själv dömer man andra. Inför den rättänkande allmänheten skall vårt handlingssätt säkert framstå i dess rätta ljus.

Vår bevekelsegrund har, som vi förut påpekat, varit, vad vi anföra i punkt 1, nämligen att de, som sänt in pänger för vidare befordran, skulle få rättvisa o. vi ha ansett att några tusen svenskar med en ringa och ej vidare kännbar uppoffring per man, skulle kunna rädda ett ess tjog svenskar från ganska avsevärd förlust. Alldenstund detta varit vårt motiv äro

(Forts. å sid. 5)

En titt ner uti Europas politiska gryta.

Tyskland har fått tio dagars "nådatid" med krigsskadeståndet. Kolsträjken i Storbritannien är ej närmare sin lösning. Sovjet-regeringen säges ha återinfört silvermynt.

TYSKLANDS NYA FÖRSLAG UTI SISTA MINUTEN.

Den gångna veckan har kännetecknats av förslag och kontraförslag mellan de allierade och Tyskland. Det tyska reparationsanbudet, som kungjordes i Paris förliden tisdag, förklarades oantagligt. Tyskland erbjöd sig betala 200,000 miljoner mark i guld, d. v. s. med alla räntor inberäknade under en tidrymd av 42 år. Det var icke så mycket det föreslagna beloppet som ty åtföljande villkor, som kom Frankrike att förkasta förslaget, såsom tillsättandet av en internationell komité av fackmän för att fälla utlåtande över Tysklands betalningsförmåga, upptagandet av ett internationellt lån samt att under kriget beslagtagen tysk egendom skulle återställas till ägarna.

Den franska deputeradekammaren gav samma dag förtroendevotum för ministären Briand med 424 röster mot 29 samt med 59 avhållande sig från att rösta. Sagda votum avgavs, sedan de hört hans rapport från reparationskonferensen och hans förklaring: "Om ej tillfredsställande förslag med acceptabla garantier göras den 1 maj, kommer Ruhr att bli ockuperat".

Premiärminister Briand avreste i fredags till London för att bevista ett möte av de allierades högsta råd. I hans sällskap voro marskalkarna Foch och Weygand samt general Berthelot och deras avsikt var att vinna de allierades bifall att marschera djupare in i Tyskland.

Brittiska och franska regeringarna komma att giva Tyskland ytterligare tio dagars anstånd med att utbetala den del av krigsskadeståndet, som förfaller den första maj, enligt vad de i måndags bestämde i samråd med Italiens och Belgiens delegater. Vid sammanträde av höga rådet inlämnade den belgiske ministern mr Jaspar ett förslag, som synes verka enande. Skadesumman, som skall utbetalas, har ännu icke fastslagits av det höga rådet, och det ser ut ,som om Frankrike icke finge det stöd, som det önskar från de andra, men då kommer Frankrike att ensamt inskrida med krigsstyrka i Tyskland för att beslagtaga tyska statsinkomster vid Tysklands förnämsta hamnar. Franska regeringen begärde, att Storbritannien skulle bistå fransmännen genom att blockera Hamburg, men Lloyd George svarade, att Förenta Staterna vore ovänligt stämda mot en sådan plan, och England ville ej riskera deras ovilja i frågan. Lloyd George synes tro på möjligheten av ett samförstånd med Tyskland under de närmaste tio dagarne, så att invasion av tyskt landområde blir överflödigt för ernående av en uppgörelse.

Frankrike började i måndags att flytta sina militära styrkor mot Tyskland samt avsända kavalleri- orh artilleridivisioner. Man gör nu förberedelser för att inkalla 1919 årsklasser för att ha dem redo, när det högsta rådet i London nått sitt slutliga beslut. Storbritannien kommer att företaga en sjödemonstration, om Tyskland vägrar att uppfylla de allierades **villkor.**

I tisdags inlämnade Tyskland genom sin ambassadör i Paris ett nytt förslag. Villkorena i detta äro ej kända, men man håller före, att de utgöra ett approximativt accepterande av de allierades beslut den 29 januari i Paris.

* * *

Lloyd George förklarade f. v. i underhuset, att om någon i Irland ansåg sig ha en bättre plan än regeringen samt framlade detta med auktoritet, så vore han villig att diskutera den.

Från Dublin meddelades i måndags av John F. Farrell, f. d. lord mayor av Dublin, att ett fredsanbud skulle göras det irländska republikanska parlamentet. Han beskrev detta anbud, som "det största som någonsin föreslagits från någon brittisk regering".

Ett nytt kapitel kommer denna vecka att skrivas i Irlands historia, i det att den nya Home Rule Partition Act då skall inaugureras. Detta utgör slutet på 120 års styrelse från Westminster. Under veckan kommer också den nye vice guvernören, lord Talbot, att invigas till sitt ämbete. Trots dessa viktiga händelser motse irländarna dem med största indifferens.

* * *

Utgivandet av silvermynt har auktoriserats av den ryska sovjetregeringen, enligt vad från Moskva den 2 ds. till Riga anlända tidningar meddela. Detta omslag i regeringens politik tillskrives deras önskan att tillfredsställa bönderna, vilka för var dag blivit allmer misstrogna mot pappersmynten.

* * *

Efter en tre timmars överläggning förliden tisdag mellan gruvarbetarna, gruvägarna och brittiske finansministern, Sir Robert Horne, kom kolsträjken ej närmare sin lösning, fastän gruvägarna revidarade sina förslag. Arbetarledarena lovade dock att som i går, onsdag, sammanträda med Sir Robert och efter detta möte kommer han att rådpläga med gruvägarna igen. Arbetarnas villkor äro: en gemensam löneskala i hela landet för kolbrytning samt bildandet av en nämnd att bestämma lönerna.

Gruvägarnas förslag, som förkastades av gruvarbetarna, gick ut på 1. Att varje förändring i lönerna temporärt skulle grundas på en bestämd löneskala för var plats; 2. Att löneskalan skall beräknas efter lokalplatsen och ej efter distriktet samt 3. Att ägarna under tre månader skola avstå från all vinst.

På detta svarade gruvarbetarna, att de avslogo första punkten; att vad punkt 2 beträffar, så utgjorde lokalplatserna endast en mindre variation från de gamla distrikten samt för det tredje, att kapitalet, som alltid baserat sina anspråk på vinst av den orsaken, att det tager risken för industrien, bör bära förlusterna under tryckta förhållanden, liksom den skördar vinsten under goda tider.

Ställningen blir allt värre och värre i många av gruvdistrikten och antalet svältande människor är i ständig tillväxt, ty tusentals arbetare i andra industrier ha avskedats, enär dessa industrier ej kunna hållas i gång på grund av kolbrist. Järnvägs- och transportarbetarna i flera delar av landet ha vägrat att transportera kol, som inskeppats från andra länder.

Underhandlingarna i kolsträjken nådde en annan dödpunkt i torsdags, då gruvarbetarna förkastade regeringens förslag att öka de temporära subsidierna för denna industri från sju och en halv miljon till tio miljoner pund sterling.

Möjligen måste regeringen och gruvägarna göra ytterligare medgivanden denna vecka och kanhända arbetarna låta pruta litet med sig. Utgången av dessa underhandlingar avvaktas med spänt intresse i alla kretsar, ty om arbetarna lida nederlag och avspisas med en allmosa, kommer detta i framtiden att framtvinga en ännu mer omfattande sträjk.

Anna Edson Taylor, som var den enda kvinna, vilken med livet lyckats gå utför Niagara fallen i en tunna, avled i lördags i Lockport, N. Y. Hon var 58 år samt gjorde detta vågstycke 1901.

"Big Bill" Haywood telegraferade f. v. sin advokat i Chicago, att han befann sig i Moskva samt där bevistade en konferens av tredje internationalen. Han sade sig skola återvända till U. S. och överlämna sig själv åt myndigheterna.

Till den svenska allmänheten uti Canada.

På förekommen anledning få vi, undertecknade, avgiva en förklaring över, varför vi kommo att bli inblandade i affären Brown & Lundberg vs. Forum Publ. Co

Först vilja vi på heder och ära intyga, att dessa parters mellanhavanden upp till Brown & Lundbergs arrestering, voro för oss fullkomligt obekanta, vadan vi icke hade något som helst intresse i saken. Den egentliga orsaken till att vi senare kommo med i denna trassliga härva, var en följd av vad vi här skola relatera.

Sedan arresteringen skett, kom Mr O. S. Nelson, Forums t. f. manager, och sade till en av oss: "Nu ha vi beslutat att lösa ut mr Brown, vad kan och vill Ni göra för mr Lundberg?" Denne meddelade sig med mr P. M. Dahl, som sedan i sin tur pr telefon kallade oss alla att möta å polisstationen. Vi hörsammade alla kallelsen; ty vi ville inte att mr Lundberg skulle sitta inne, sedan den andre var utlöst. Men när vi kommo ned på poliskontoret, fingo vi höra, att någon borgen för mr Brown ej var lämnad, samt att han fortfarande satt inne. Sedan de nödiga formaliteterna voro undanstökade, inkallades mr Lundberg och frigavs. Under tiden hade mrs Brown inkommit och då tjänstgörande officeren tillfrågade oss, om vi inte ville göra något för mr Brown, svarade alla nej, varöver han uttryckte sin förvåning.

När mrs Brown hörde, att vi vägrade att utlösa hennes man föll hon i häftig gråt och bad oss för deras barns skull, som frågade varför inte pappa kom hem, hjälpa henne. Vi svaraade då, att vi hört, att hans vänner ämnade utlösa honom, och vi ville inte förhindra dem från denna lilla väntjänst.

Hon upplyste oss då, att hon sprungit hela dagen från den ena till den andra av Browns **vänner**, men ingen ville göra något åt saken. Mr O. S. Nelson hade lovat henne, att de skulle göra, vad de kunde, men senare meddelat, att de ingenting kunde göra.

Såväl på hennes enträgna böner och med kännedom om, att vi inte gingo i vägen för de många vännerna, beslöto vi efter en kort överläggning, att gå borgen för honom.

Mr Magnus Anderson och Mr O. L. Holmgren skulle gå i borgen för mr Brown. Mr Dahl och H. Johnson voro redan i borgen för mr Lundberg; i övrigt voro vi alla här nedan undertecknade lika ansvariga. Resultatet blev, att mr Brown frigavs på vår borgen.

Hela denna transaktion försiggick på så kort tid, att vi ej hade tid att tänka över vår handling, innan allt var klart. Det tog ej mera än omkring två timmar från det vi började och tills B. & L. voro ute. Sedan vi noga övertänkt saken, funno vi, att vår handling i detta avseende var fullkomligt korrekt, ty den var föreskrivet av humanitära och mänskliga känslor, emot medmänniskor, som kommit i olycka. Dessutom insågo vi att de borde givas tillfälle att göra något, om möjligt för att återställa de medel, som genom deras handlingssätt förstörts. Vi trodde fullt och fast, att Browns och Forums

(Forts. å sid. 5)